

Sygn. akt II UK 115/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z wniosku E. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.
o prawo do świadczenia przedemerytalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 stycznia 2017 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 22 września 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego na rzecz wnioskodawcy kwotę 135 (sto
trzydzieści pięć) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 22 września 2015 r. oddalono apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 3 grudnia 2014 r., mocą którego zmieniono decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 30 czerwca 2014 r. i przyznano E. G. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 14 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny zaaprobował ustalenia faktyczne Sądu I instancji oraz podzielił kierunek przyjętej wykładni prawa materialnego. Przede wszystkim, w ocenie Sądu Apelacyjnego, art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 170 ze

zm.) nie przewiduje warunku bezpośredniego następstwa rozwiązania stosunku pracy i nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Zatem podjęcie aktywności zawodowej nie stanowi przeszkody do przyznania świadczenia przedemerytalnego. Nadto nie jest zasadne stawianie wymogu, by okres 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych był okresem nieprzerwanego pobierania zasiłku. Z tego względu ubezpieczony spełnił wszelkie przesłanki do uzyskania świadczenia, a apelacja organu rentowego podlega oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego złożył pozwany, zaskarżając rozstrzygnięcie w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że ubezpieczony, który nie pobierał zasiłku dla bezrobotnych przez 180 dni, spełnia przesłanki do świadczenia przedemerytalnego.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a nadto skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W uzasadnieniu wniosku skarżący zwrócił uwagę na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną ubezpieczony wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów procesu w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie posługuje się ustawową przesłanką, a tym samym nie może być przyjęta do merytorycznego rozpoznania.

Jak wiadomo przesłanki umożliwiające przyjęcie skargi do rozpoznania enumeratywnie wymienia art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. Stąd obowiązkiem skarżącego jest wskazanie co najmniej jednej z nich, by wniosek ów został uznany za trafny. Nie chodzi jednak tylko o formalne powołanie się na jedną z podstaw, lecz o juretryczny wywód, że ona faktycznie występuje w sprawie i ma znaczenie dla rozwoju jurysprudencji.

Pierwszy osąd sprawy ujawnia ułomności w wyborze podstawy prawnej przysądu. Z jednej strony (wniosek) skarżący eksponuje potrzebę wykładni prawa z uwagi na poważne wątpliwości w praktyce ich stosowania, by w uzasadnieniu tej części skargi kasacyjnej połączyć go z występującym istotnym zagadnieniem prawnym. Koniunkcja nie jest poprawna, gdyż zagadnienie albo jest nowe i wymaga rozstrzygnięcia albo jest przedmiotem licznych i rozbieżnych wykładni na poziomie Sądu Najwyższego. W każdym razie nie jest możliwe zaakceptowanie powyższych wątpliwości w zestawieniu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (skarga jest oczywiście uzasadniona), gdyż jeśli coś jest sporne (albo wymaga rozstrzygnięcia), to nie może być jednocześnie oczywiście uzasadnione.

Etap postępowania kasacyjnego jest dwuczłonowy. W pierwszej jego części weryfikacji podlegają wyłącznie ustawowe podstawy z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Jednocześnie nie bierze się pod uwagę podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Uzasadnienie podstaw kasacyjnych nie zastępuje też, ani nie uzupełnia uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przedmiotowe spostrzeżenie jest o tyle istotne, że zarówno wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, jak i jego uzasadnienie nie dokonuje wykładni i oceny uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2013 r., III UZP 2/13, a powołany judykat stanowi dopiero przedmiot analizy w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych. Z tego względu argumentacja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest ułomna i nie wyczerpuje dyspozycji art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Oceniając siłę argumentacji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania rysuje się obowiązek oceny, czy w orzecznictwie występuje sugerowana rozbieżność. Z nią mamy do czynienia, jeżeli dana kwestia jest odmiennie wykładana w judykaturze Sądu Najwyższego. Wniosek skarżącego ogranicza się tymczasem do stwierdzenia, że orzecznictwo Sądu Najwyższego nie usunęło wątpliwości na tle wykładni art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Takie stanowisko w świetle pominięcia uchwały III UZP 2/13 zdaje się nie być przypadkowe, gdyż w ten sposób skarżący zmierza do wykazania ustawowej podstawy przysądu. Tak jednak w rzeczywistości nie jest. Sąd Najwyższy, wykładając art. 2 ust. 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, przyjmował powstanie prawa do świadczenia

przedemerytalnego po co najmniej 6-miesięcznym pobieraniu zasiłku dla bezrobotnych, bez potrzeby wykazywania ciągłego pobierania tego świadczenia po rozwiązaniu ostatniego stosunku pracy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 7 marca 2013 r., I UK 559/12, LEX nr 1555262; z dnia 3 lipca 2012 r., II UK 323/11, LEX nr 1226634; z dnia 23 maja 2012 r., I BU 15/11, OSNP 2013 nr 11-12, poz. 134). Z kolei w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r., I UK 437/11, OSNP 2013 nr 11-12, poz. 135 przyjęto brak prawa do świadczenia przedemerytalnego osoby, która uzyskała status bezrobotnego dopiero po zaprzestaniu prowadzenia po rozwiązaniu stosunku pracy działalności pozarolniczej. Rozbieżność ta została usunięta w uchwale z dnia 2 lipca 2013 r., III UZP 2/13 (OSNP 2013 nr 21-22, poz. 256). Sąd Najwyższy przyjął, że podjęcie aktywności zawodowej w czasie między rozwiązaniem stosunku pracy, a nabyciem prawa do zasiłku nie stanowi przeszkody do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego. Nie jest zatem konieczny bezpośredni związek czasowy między ustaniem stosunku pracy a pobieraniem zasiłku dla bezrobotnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2016 r., II UK 165/15, LEX nr 2025781).

Mając na uwadze powyższe argumenty nie sposób przyjąć, że skarżący w sposób dostateczny przekonał Sąd Najwyższy o potrzebie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na suponowane rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Jednocześnie dotychczasowe uwagi eliminują możliwość uznania skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną, skoro przytoczone judykaty usprawiedliwiają kierunek wykładni prawa materialnego zaprezentowany w zaskarżonym orzeczeniu. W końcu nie można też dopatrzyć się w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, skoro rzecz znalazła rozwiązanie w uchwale z dnia 2 lipca 2013 r., III UZP 2/12

Mając powyższe na uwadze orzeczono w myśl art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania rozstrzygnięto z mocy art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).